

VEDLEGG TIL SAK 11/370

**UTFORDRINGSDOKUMENT TIL DET "NYE
KOMMUNESTYRE" 2011- 2015**

**I FORBINDELSE MED PBL § 10-1- KOMMUNAL
PLANSTRATEGI**

Vedtatt i Lebesby kommunestyre den 22.06.2011 i sak 25/11 - Arkivsak 11/370

Lebesby kommune
Sentraladministrasjonen
9790 KJØLLEFJORD

Planlegger

Saksnr.Arkivkode
11/370

Vår dato: Avd/Sek/Saksb.
22.06.2011

140 /RAD/SADM/MAFA

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012 - UTFORDRINGS-DOKUMENT TIL DET NYE KOMMUNESTYRET

MELDING OM VEDTAK

Fra møtet i Kommunestyret den 22.06.2011, saksnr PS 25/11.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

- 1. Lebesby kommunestyre vedtar med dette *utfordringsdokumentet* som i grove trekk danner grunnlaget for utarbeiding av kommunal planstrategi i hht til PBL § 10-1.**
- 2. Arbeidet med kommunal planstrategi anbefales gjort i forbindelse med folkevalgtopplæringa.**
- 3. Fylkeskommunale strategier og Statens forventningsbrev til kommunene innarbeides i utfordringsdokumentet når disse er kjent.**

Med hilsen
Lebesby kommune

Lill Wenche Evensen
sekretær I
Dir.tlf.: 7849 9547

Kopi til:

INNHold

Lebesby kommune	2
Sentraladministrasjonen	2
MELDING OM VEDTAK.....	2
INNHold.....	3
1 Innledning / Bakgrunn.....	4
2 Planstatus og utfordringer knyttet til planer.....	4
3 Utfordringer knyttet til samfunnsutvikling.....	7
4 Utfordringer i kommuneplanmeldingen.....	10
5 Utfordring knyttet til regional planstrategi.....	10
6 Utfordringer knyttet til statens forventninger til kommunene.....	10
7 Oppsummering av utfordringer.....	11

1 Innledning / Bakgrunn

Foranliggende dokument skal være **en vesentlig del** av grunnlaget for det nye kommunestyrets arbeid med kommunal planstrategi. Bakgrunnen for at dette dokumentet er å overføre informasjon og kunnskap fra det gamle kommunestyret til det nye kommunestyret.

1.2 Kommunal planstrategi PBL § 10-1

- Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

I lovkommentaren heter det videre:

- redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø,
- drøfting av hovedtrekkene i en langsiktig arealstrategi (prinsipper for romlig utvikling), både for å ivareta samordning, utbygging og vern av områder),
- vurdering av sektorenes planbehov, og
- vurdering av prioriterte planoppgaver og behovet for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.
- Retningslinjer for langsiktig arealbruk skal inngå som del av strategien og danne basis for det mer konkrete arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Planstrategien vil bidra til å målrette kommunens planarbeid og gjøre at planarbeidet ikke blir mer omfattende enn nødvendig.

2 Planstatus og utfordringer knyttet til planer

2.1 Kommuneplanens arealdel

Status: Kommuneplanens arealdel er vedtatt frem til 2011. Vedtak om rullering av planen i 2006 ble iverksatt. Rulleringa ble ikke slutført av ulike årsaker.

Utfordring: Forslaget til rullert plan, som nå har stoppet opp, har svakheter som en i ettertid har sett. De umiddelbare svakheter som er beskrevet i et eget dokument, og som legges til grunn ved eventuell ny oppstart på rullering. Videre er utfordringen å få en reell sammenheng mellom samfunnsdelen og arealdelen. Oppfølging av det som kreves i forhold til nye utfordringer er: Miljøkrav, folkehelse, klima m.v. Langsiktig strategi for arealforvaltning blir også vektlagt i PBL § 10-1. For kommunen er det viktig å ha en arealplan som er oppdatert og fremtidsretta.

2.2 Arealdelplaner- kommunedelplan

Status: Vi har kommune del - planer som arealdisponeringsplaner, blant annet Kystsonenplan. En kan definere Kystsonenplan som en overordnet arealplan for sjø. Denne eksisterende Kystsonenplan er rullert i 2008.

Utfordring: Kystsonenplanen ble rullert i en tid da det ikke var laks satt ut i Laksefjorden. Nå er interessen fra lakseoppdretterne stor for å få lokaliteter i vår kommune, mens befolkning, hytteeiere og fiskere har ytret bekymring for villfisker og miljøet. Selv om kystsonenplanen er vedtatt så sent som 2008, bør det drøftes om det skal gjennomføres en rullering. Utover det bør en ha en generell opprydding i definisjon på den enkelte plan.

2.3 Reguleringsplaner

Status: Samtlige vedtak om igangsetting av reguleringsplaner er i verksatt. Planprogram er vedtatt og planprosess i gang. Når det gjelder reguleringsplaner har vi en god oversikt.

Utfordring: Det ligger ei utfordring i å ha en forutsigbarhet med hensyn til utvikling og muligheter inn i fremtiden. Som følge av globale endringer har man fått nye utfordringer knyttet til utbygginger av arealer, og dette går blant annet ut på universell utfordring, miljø- og klimatilpasninger (ras, flom ets.). Reguleringsplaner skal som regel ta utgangspunkt i kommuneplanens arealdel. Det ligger ei utfordring i å kunne se utviklingspotensial og næringslivets og samfunnets behov for utvikling på lang sikt. Hvis en makter dette vil reguleringsarbeidet være enklere. Det er også blitt stadige endringer i plan- og bygningslov og forskrifter, slik at reguleringsplanarbeidet er svært ressurskrevende. Mange kommuner velger derfor å be aktørene fremme private reguleringsplaner, noe som også bør vurderes i vår kommune.

2.4 Kommuneplanens samfunnsdel (nåværende samfunns- og næringsplan)

Status: Kommuneplanens samfunnsdel er vedtatt frem til 2012. Planen har vært rullert. Vår kommuneplans samfunnsdel er det vi kaller for samfunns- og næringsplan

Utfordring: Det er utarbeidet ei kommuneplanmelding som har fokusert på delmål vi ikke er kommet i mål med, eventuelt ikke har startet på. Dette er gjort fordi det kan være en fordel når en starter kommuneplanlegging.

Det er ei stor utfordring å trekke de riktige linjer fra samfunnsdelen til arealdelen. Det er spesielt viktig å se dette i forhold til de krav som stilles i PBL § 10-1. Samfunnsdelen til kommuneplanen er viktig å ha på plass når virkningstidspunktet er ute, og denne er lovpålagt.

2.5 Sektorplaner (planer for de enkelte hovedansvarsområder)

Status: Vi har 4 sektorer inklusive sentraladministrasjon. Ingen av disse kan en si har helhetlige planer, d.v.s. en overordnet plan. Den enkelte sektor har utarbeidet kommunedelplaner, temaplaner, handlingsprogram, tiltaksplaner og prosjektplaner m.v etter behov.

Utfordring: Det ligger ei utfordring i å definere hvilke type planer vi egentlig har. Dernest må det vurderes hva som er det reelle behovet som finnes innenfor den enkelte sektor. Det ligger videre ei utfordring i å definere disse ut fra at det er ulikt behandlings-/planprosess for de enkelte plantyper. Noen planer kjøres etter PBL m / handlingsprogram og hele prosessen med 6 ukers høring m.v.

2.6 Temaplaner

Status: De fleste plandokumenter på samfunnsdelen kommer inn under temaplan.

Utfordring, Det er under begrepet temaplaner vi har den største utfordringen og et behov for ”rydding” i planverket. Det vises til pkt.2. 5 over. Utfordringen blir å se behovet, og hvordan en skiller dette ut.

2.7 Prosjektplaner

Status: Prosjektplaner oppstår naturlig nok når kommunen har vedtatt å sette i verk prosjekt. For tiden har vi prosjekt knyttet til omstilling, ungdom og helse.

Utfordring: Det ligger alltid ei utfordring i å se prosjektene opp mot overordnet plan, økonomiplansystemet og ressurser. Det er derfor viktig at det er overordnede planer som styrer hvilke prosjekt som skal iverksettes, og ikke omvendt.

2.8 Handlingsprogram

Status: Handlingsprogram knytter seg spesielt opp mot planer som har et 4 - årig løp. Økonomiplan er kommunens viktigste handlingsprogram fordi det utgår (skal utgå) fra sektorplaner og temaplaner/tiltaksplaner. Når en prioriterer tiltak ut fra økonomiplan, så er vi over på årsbudsjett.

Utfordring: Utfordringen her bli å knytte handlingsprogram opp mot økonomiplan.

3 Utfordringer knyttet til samfunnsutvikling

3.1 Næringsliv

Status: Sammen med flere andre kystkommuner ble Lebesby i 2007 invitert av Finnmark Fylkeskommune til å bli en nyskappings- og utviklingskommune for perioden 2007 - 2010. Bakgrunnen var den negative utviklingen som har vært langs kysten i forhold til blant annet arbeidsplasser, alderssammensetning og utdanningsnivå. I desember 2010 ble prosjektene forlenget ut 2012. Finnmark Fylkeskommune ser at utviklingsarbeid tar tid og det er vanlig at slike omstillingsprosesser kjøres over 6 år.

Strategiske satsingsområder:

1. Nye arbeidsplasser og rekruttering av ungdom innen fiskeri/flåte
2. Rekruttering av lokal ungdom, og nye arbeidsplasser i smolt/oppdrett
3. Utvikle og forsterke dagens reiselivsbedrifter
4. Regionalt samarbeid innen reiseliv
5. Kompetanse-/fjernarbeidsplasser
6. Utvikle dagens bedrifter innen mottak/fiskeindustri

Utfordring: Resultatene av utviklingsarbeidet er veldig ofte avhengig av ytre rammebetingelser, konjunkturer innen de ulike næringene og samfunnsutviklingen generelt. Næringslivet har sammen med sammen med omstillingsstyre og utviklingsavdelingen pekt på muligheter og trusler i fremtiden. En kan se på trusler som ei utfordring

Det er laget et løp på handlingsplanen som strekker seg fra 2011 – 2015. Det ligger også ei utfordring i å se samfunnsutviklingen utover disse årene, for eksempel til 2024.

I forbindelse med planbehovet, så vil det være spørsmål om hvor vidt en nå skal ha en generell samfunnsplan, og ikke ha med næring i så stor grad som nå, men ta næring som en egen plan, spesielt etter 2015.

Utover prosjektet legges det innsats i å få ny næringsutvikling innen blant annet vindkraft, samt generell tilrettelegging i form av infrastruktur, havneutvikling og bolyst - og kulturtiltak.

3.2 Folketall

Status: Folketallet er pr 16.mai 1349.

Utfordring: Det vises til handlingsplan Liv 2011-2015. Dersom veksten fortsetter i samme tempo som fra sept 2010 til mai 2011, da vil en ha oppnådd målet for folketallet i Liv strategiplan på slutten av 2012. Utover dette kan en si at det er to utfordringer som knytter seg til folketall, det ene er å stabilisere og det andre er å få til vekst.

3.3 Teknisk og Infrastruktur

Status: Det er ikke utarbeidet en helhetlig plan for sektoren.

Infrastruktur er den underliggende strukturen som trengs for å få samfunnet til å fungere. Dette innbefatter blant annet: Veier og gater, havner, kraftforsyning, telekommunikasjonsmidler (inkl. bredbånd), offentlige bygg av ulik slag, vann- og avløpsnett (kloakkanlegg), avfallshåndtering, brann og feievesen og andre sikringstiltak

Nye infrastrukturtiltak er en sak, men noe annet er vedlikehold. De fleste infrastrukturtiltakene våre er gamle og vedlikeholdsplan finnes i dag kun på bygg.

Vi har minimalt med planer som går direkte på tiltak og kostnader med infrastrukturen. De vi har er vannforsyningsplan, ny avløpsplan og saneringsplan på vann og avløpsnettet. Ut over dette vil det være behov for en hovedplan for kommunale veier.

Utfordring: Det ligger først og fremst ei utfordring i å ha oppdatert og fornyet infrastruktur. Det vil være ei utfordring i seg selv å se til at en har en plan over alt som heter infrastruktur, fornying og vedlikehold. Øvrige planer under teknisk sektor må tas opp til vurdering.

3.4 Kultur

Status: Vi har et velorganisert kulturliv med mange lag og foreninger som gjør en kjempegod innsats for samfunnet.

Kulturbegrepet omfatter alle typer organiserte fritidsaktiviteter og profesjonell virksomhet innenfor idrett, reiseliv og ulike kunstarter.

Vi har ikke egen kulturplan, men planer som i dag er knyttet til kultur, men som det må vurderes om naturlig hører inn i under andre sektorer. Et eksempel er ”Kommunedelplan for utbygging av anlegg og områder for idretts – og friluftsliv”

Utfordring: Kulturlivets betydning for samfunnsutviklingen vil sannsynligvis øke i framtiden. En plan for utvikling av kulturlivet blir derfor en viktig del av en helhetlig og fremtidsretta i planstrategi. I dag ligger kultur og næring under Utviklingsavdelinga sammen med bl.a. omstillingsprosjektet. Det må vurderes om en kulturplan skal være en del av en utviklingsplan, eventuelt en nærings- og utviklingsplan, for å samle alt under en paraply når omstillingsprosjektet er over.

3.5 Undervisning

Status: Det fins ingen helhetlig plan for sektoren, men de planer en har går ut fra overordnet mål når sektoren utarbeider sine handlingsplaner og temaplaner som styrer den daglige driften.

Utfordring: De utfordringene som undervisningssektoren står overfor er utfordring knyttet til rekruttering av kvalifisert personale, spesielt pedagogisk personell. Rekruttering av kompetanse og oppbygging av kompetanse vil i overskuelig fremtid være et tema. Det er flere avdelinger og tjenesteområder som kommer inn under sektoren, og det vil ikke være unaturlig å vurdere en helhetlig plan for sektoren.

3.6 Helse og omsorg

Status: Det fins ingen helhetlig plan for denne sektoren, men det er utarbeidet mange tiltaksplaner som omhandler deler av tjenesteområde innenfor helse- og omsorgssektoren. For tiden er det et pågående prosjekt som tar for seg hele sektoren med tjenester og funksjoner

Utfordring: : De utfordringene som helse- og omsorgssektoren står overfor er utfordring på kvalifisert personale og samhandling i forhold til helsereformen/samhandlingsreformen. Rekruttering av kompetanse og oppbygging av kompetanse vil også for denne sektoren i overskuelig fremtid være ei aktuell utfordring. På plansiden vil det også være ei utfordring å se helhetlig på sektoren.

3.7 Miljø – Energi og klima

Status: Det er utarbeidet en miljøplan for Lebesby kommune, og denne utgikk i 2010. Det er utarbeidet, på oppdrag av kommunen, en Energi og klimaplan. Det er et firma som heter *Power On (forbindelse opp mot kraftlaget)* som har utarbeidet planen. Dette er et initiativ finansiert av staten via Enova. Denne planen er, så vidt en kan se ganske overordnet.

Utfordring: Klima, miljø og energi er ei nasjonal og ei lokal utfordring. Det heter en skal ”tenke globalt og handle lokalt”. Klima (temperatur, nedbør) påvirker energitilgang og energibruk som i sin tur påvirker miljøet. Utarbeiding av plan som tar høyde for disse elementer må diskuteres.

3.8 Kommuneøkonomi

Status: Beskrivelse av kommunens økonomi er ikke så enkel. I forhold til de tjenester Lebesby kommune gir, så har vi en god økonomi fordi vi gir både lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester. Vi har store inntekter på grunn av eiendomsskatt, naturressurskatt og konsesjonskraft. Kommunen har altså store inntekter som mange andre små kystkommuner ikke har. Det er viktig å si at vi bruker nesten hver krone til dekning av driftsutgiftene. Vi har i noen grad klart å holde et netto driftsresultat som har gjort det mulig å overføre noe til investering.

Utfordring: Når vi anskueliggjør kapitalkostnader, så ser en at våre lånekostnader kan være ei utfordring for kommuneøkonomien dersom vi får en situasjon med store rentehopp. Det som likevel utgjør den største utfordringen er endring av inntekter som ikke er avhengig av inntektssystemet for øvrig, og det er inntekter fra konsesjonskraft, fra eiendomsskatt og naturressurskatt. Endring av vilkårene for eiendomsskatt kan fort skje med skiftende regjeringer. Endring av konsesjonsvilkårene er noe som har vært på diskusjonsstadiet. Ei endring i negativ retning vil bety svekket økonomi for kommunen. Hvordan vi skal takle en slik utvikling må en diskutere i forhold til langsiktige strategier som ei rettesnor når en starter kommuneplanarbeidet.

4 Utfordringer i kommuneplanmeldingen

Status: Når kommuneplanmeldingen lages er det 1, 5 år igjen av planperioden. Med henvisning til pkt 4 i kommuneplanmeldingen, så er det delmål en ikke har klart å komme i mål med, og hvor en må endre litt på strategier. Dette er den første kommuneplanmeldingen som er utarbeidet med sikte på å melde avvik.

Utfordring: Det vil alltid være mål og delmål som en ikke makter å oppfylle når det gjelder kommuneplan. Spørsmålet er om det er hensiktsmessig eller ikke hensiktsmessig å ha ei kommuneplanmelding sånn 1, 5 år før planen går ut. Det må tas stilling til dette også., Viktig å vite hvilken plan - og rapportstruktur en skal ha. Et strukturert plansystem er stor hjelp for å drive effektivt i kommunen.

5 Utfordring knyttet til regional planstrategi

Fylkestinget vedtar følgende **satsingsområder** som det skal arbeides mer overordnet og systematisk med i løpet av høsten 2011:

- Infrastruktur og kommunikasjon
- Næringsutvikling og verdiskaping
- Kompetanse og forskning
- Kultur, aktivitet og stedsutvikling
- Folkehelse og universell utforming
- Vekst og vern

Fylkesrådmannen oppretter arbeidsgrupper for hvert satsingsområde Dette innarbeides senere når det er klart

6 Utfordringer knyttet til statens forventninger til kommunene

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er et av flere virkemidler i plan- og bygningsloven med sikte på å formidle og ivareta nasjonale interesser og politikk i planarbeidet, og vil gjelde sammen med de andre virkemidlene. Forventningene er mer generelle enn statlige planretningslinjer og statlige planbestemmelser, som konkretiserer nasjonale hensyn på enkelte områder. Forventningene omfatter utvalgte tema og formidler ikke alle statlige interesser, oppgaver og hensyn som planleggingen skal ivareta, og som er forankret i forskrifter, stortingsmeldinger og rundskriv. Forventningene er avgrenset til planlegging etter plan- og bygningsloven.

Med utgangspunkt i at de nasjonale forventningene skal bidra til en planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling, fokuserer de nasjonale forventningene som nå legges fram på følgende tema:

- Klima og energi
- By og tettstedsutvikling
- Samferdsel og infrastruktur
- Verdiskaping og næringsutvikling
- Natur, kulturmiljø og landskap
- Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø

7 Oppsummering av utfordringer

De utfordringer som er skissert opp fra kommunens side er utfordringer som direkte er knyttet opp mot de planer vi har, eventuelt ikke har.

Vi har i liten grad vært inne på satsningsområder slik som regional planstrategi gjør, og dette vil en komme tilbake til på vinteren, da det er en del av selve arbeidsprosessen.

I statens forventninger er det ikke så mye nytt, og dette svarer også i store trekk til det som er satsningsområder for regional planstrategi. Det vil ikke komme som noen overraskelse om kommunen ”lander” på noen av de samme satsningsområder og forventninger.